

PER LA DEFENSA DE LES BEQUES ERASMUS

COMITÈ EXECUTIU – Barcelona, 9 de novembre de 2013

Des del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya sempre hem apostat per la integració europea així com per una educació universitària de qualitat i accessible per a totes les persones independentment de les seves circumstàncies tant socials com econòmiques.

Ja fa vint-i-sis anys de la implantació de les beques Erasmus al sistema universitari. Aquest programa ha permès que milers de joves puguin cursar part de la formació post obligatòria a altres països de la Unió Europea. L'objectiu principal del programa és la mobilitat internacional dels i les joves estudiants però d'aquest objectiu en deriven d'altres, com l'apropament entre estudiants europeu/es, el coneixement d'altres cultures, l'aprenentatge de llengües o l'intercanvi de coneixement entre països. L'experiència viscuda aporta als universitaris i universitàries un valor afegit tant a nivell curricular com d'experiència vital que creiem essencial en la formació dels i les joves de cara al seu futur professional i personal dins un marc europeu i global.

D'altra banda, des del CNJC sempre hem tingut una gran implicació i uns forts lligams a nivell europeu. Hem entès Europa com una realitat i a la vegada com un projecte comú que s'ha d'anar construint i millorant dia a dia. Aquesta construcció constant passa pel foment de la participació en les institucions i organitzacions europees, per treballar per la millora de les mateixes i per aconseguir una Europa més democràtica, pròspera i justa, per posar en valor el treball conjunt i les sinèrgies entre els pobles i cultures que conformen la Unió Europea. Una de les accions que més ha contribuït a la promoció del sentiment europeista, de la mobilitat entre països, del coneixement mutu, han estat sense cap mena de dubte les beques Erasmus.

Malgrat els efectes tan positius de les beques Erasmus que acabem d'exposar, encara millorables en el camp de garantir la igualtat d'accés de tot l'estudiantat sense discriminació per condicions socioeconòmiques, el govern central ha anat reduint des de fa temps la partida pressupostària pels complements a aquestes beques. El curs 2011-2012 aquesta partida suposava uns 61 milions d'euros. El curs següent (2012-2013) es va reduir fins als 37 milions d'euros i la xifra pel curs 2013-2014 és de 15 milions d'euros. Però va ser el passat 29 d'octubre de 2013 quan es va publicar al BOE l'ordre del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport ECD/1997/2013, que modificava els requisits que han de complir els i les estudiants per a ser beneficiàries del complement del Ministeri a la beca Erasmus de la Unió Europea. L'ordre establí que els i les estudiants haurien de ser becats/des en règim general el curs anterior per tal de poder percebre aquest complement. A més a més, l'ordre establí que es duria a terme una aplicació immediata, de manera que els i les joves que estiguin cursant o haguessin d'iniciar un Erasmus en aquest curs 2013-2014, no rebrien aquest complement si no van sol·licitar i percebre en el curs 2012-2013 un beca de caràcter general. Aquest efecte retroactiu podia provocar que, per motius econòmics, molts i moltes estudiants haguessin de retornar malgrat haver iniciat ja els estudis a les seves universitats d'intercanvi o haguessin d'anul·lar les seves estades previstes per aquest mateix curs.

Arran d'aquesta decisió del Ministeri, molts col·lectius d'estudiants, docents, partits polítics i fins i tot la pròpia Unió Europea han expressat en els darrers dies el seu rebuig davant la decisió ministerial, que posava en perill l'estada de molts i moltes estudiants a l'estranger. Per aquest motiu, el Ministre Wert s'ha vist obligat a modificar aquest ordre pocs dies després de la seva publicació, eliminant-ne l'aplicació retroactiva que afectava les persones

beneficiàries d'enguany però mantenint la incertesa per als i les estudiants que es vulguin acollir a la beca Erasmus en el futur.

Des del CNJC celebrem la rectificació, tot i que parcial, del Ministeri, malgrat considerem que ha estat únicament en resposta a l'allau de crítiques rebudes en els darrers dies des de diversos organismes i agents socials i creiem que caldria haver dut a terme un procés de participació, una reflexió profunda i una anàlisi exhaustiva dels efectes abans de la publicació de l'ordre ministerial i no a remolc de les pressions generades a posteriori. Des del Consell també considerem que el Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, amb José Ignacio Wert al capdavant, ha pres darrerament diverses decisions en relació a l'educació dels i les joves que responen més a qüestions ideològiques i partidistes que no pas a estratègies pedagògiques en benefici dels i les estudiants.

És per tot això que les entitats del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya demanem: Obrir un debat amb la comunitat universitària per a la creació d'una nova beca Erasmus amb una dotació econòmica més alta per alumne/a i una concessió basada en criteris de renda i en els nivells de vida dels països de destí.

Allargar les condicions que existien per a la concessió del complement Erasmus fins que s'hagin establert unes noves bases sorgides d'un ampli debat.

Ampliar l'oferta d'ajudes per a la complementació dels estudis universitaris amb experiències a d'altres països europeus i no europeus més enllà de la beca Erasmus.